

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 20. dubna 2009 č. 451

Mandát

k jednání s Evropskou komisí ve věci postupu implementace směrnice Rady č. 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod, v České republice

1. Komentář k situaci

Na základě zjištění aktuálního stavu implementace směrnice v ČR se navrhuje zahájit jednání s Evropskou komisí ohledně splnění závazku ČR z Přístupové smlouvy, dokončit implementaci Směrnice do konce roku 2010. Cílem tohoto jednání je

- (a) seznámit Komisi se stavem implementace v současné době a s pravděpodobným stavem ke dni 31. prosince 2010 a
- (b) dosáhnout souhlasu Komise s Harmonogramem postupu pro implementaci směrnice Rady č. 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod, aby nevzniklo po 1. lednu 2011 riziko zahájení řízení (EK) proti ČR z důvodu porušení závazku implementace směrnice.

Pro splnění obou cílů je třeba disponovat s maximálně objektivními a transparentními podklady a argumenty. Nelze připustit situaci, že by se ať již předané údaje o stavu implementace či vlastní harmonogram postupu v budoucnu v podstatnější míře korigovaly.

2. K vlastnímu mandátu

ČR se v Přístupové smlouvě zavázala dokončit implementaci Směrnice do 31. prosince 2010. V současné/poslední době se ukazuje, že nelze dosáhnout splnění tohoto závazku v plné míře. ČR je nucena na základě podrobného šetření a rozboru stavu příčin této situace konstatovat, že je tomu tak z objektivních důvodů a nelze objektivně očekávat, že by se tuto situaci podařilo ve zbývajícím období zvrátit. Na druhé straně je plně ochotna se zavázat, že veřejný sektor v ČR, tj. všechny dotčené orgány, učiní maximum pro to, aby se zpoždění v implementaci a jeho důsledky minimalizovaly. Tento závazek se promítá ve zpracovaném Harmonogramu postupu pro implementaci směrnice Rady č. 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod.

Hlavní faktory současného stavu implementace a možností jeho řešení

- (i) *Prodlení v rozhodování o pravidlech a rozsahu spolufinancování infrastrukturních projektů ve vodohospodářském sektoru*

V souvislosti s přípravou Operačního programu Životní prostředí (dále jen „OP ŽP“) pro období let 2007 až 2013 a v souvislosti s financováním projektů v rámci předcházející Operačního programu Infrastruktura probíhaly od roku 2006 do poloviny roku 2007 komplikované diskuse ohledně přijatelnosti vodohospodářských projektů, k jejichž realizaci se počítalo se spolufinan-

cováním ze Strukturálních fondů Evropské unie (dále jen „SF“). Důvodem byla rozdílná stanoviska orgánů ČR a Evropské komise zejména vůči určitým charakteristikám jednotlivých modelů provozu vodárenských zařízení soukromými společnostmi v ČR. Během tohoto období se zpozdily přípravné činnosti u řady projektů, neboť nebylo zřejmé, zda bude spolufinancování ze SF (které bylo v řadě případů de facto podmínkou pro finanční zajištění realizace) proveditelné.

(ii) *Časové období pro využívání SF v rámci OP ŽP*

Financování projektů ze zdrojů OP ŽP, stejně jako je tomu v případě ostatních operačních programů v současném programovacím období, je rozloženo v časovém úseku let 2007 až 2013. Z toho plyne, že pro značnou část projektů bude možné využít zdrojů z OP ŽP až po roce 2010, který je konečnou lhůtou pro implementaci Směrnice. Pokud by toto nebylo umožněno, dojde k závažnému posunu v orientaci spolufinancování po roce 2010, a to mimo prioritní oblast vodohospodářské infrastruktury.

(iii) *Faktory související s administrativní přípravou staveb vodárenské infrastruktury*

Během posledních let se významným způsobem změnila nejen legislativa, ale zejména praxe v oblasti jednotlivých fází přípravy a vlastní realizace staveb nezbytných pro splnění závazku implementace Směrnice. Zejména byla posílena úloha struktur občanské společnosti v procesu územního plánování resp. přípravy a realizace staveb (nepochybně žádoucím směrem, avšak s důsledky pro lhůty jejich přípravy a realizace), čímž se všechny tyto fáze implementačního procesu prodloužily. Jak se uvádí v samotném Harmonogramu postupu, celková doba od zahájení územního řízení až po realizaci stavby se nyní pohybuje v intervalu 21 až 57 měsíců, přičemž právě vyřešení otázek spojených s postojem například občanských aktivit v oblasti životního prostředí patří k činitelům, které zejména přípravné fáze procesu prodloužují.

(iv) *Technické a ekonomické faktory*

Technické požadavky na kvalitativní úroveň staveb a zařízení sloužících k účelům dodávek pitné vody a odvádění odpadních vod se zpřísnují a provedení takových investic je stále náročnější ve srovnání s obdobím do roku 2004. Nečekaná finanční krize a neodvratný pokles ekonomických aktivit způsobuje i tlak na veřejné rozpočty, což ztěžuje spolufinancování.

3. Shrnutí a návrh postupu

Závazek implementace Směrnice do 31. prosince 2010 učinila ČR v roce 2004 tj. v době, kdy vznik a podobu faktorů ovlivňujících aktuální situaci (viz bod 2) nebylo možno spolehlivě předvídat. ČR pokládá tyto faktory za ryze objektivní. Zároveň chce vzniklou situaci projednat s Evropskou komisí dostatečně včas, aby byla Komise seznámena se všemi okolnostmi v době, kdy je podle názoru ČR možné vyjednat realistické podmínky splnění závazku implementace.

Z těchto důvodů se stanoví následující postup pro jednání s Evropskou komisí:

- a) oslovit příslušné útvary Komise s žádostí o projednání vzniklé situace,
- b) předat Komisi veškeré podklady zdůvodňující hlavní faktory vzniklé situace a navrhuující další postup tj. zejména návrh Harmonogramu postupu,
- c) požádat Komisi o projednání definice splnění úkolu plynoucího ze závazku implementace resp. definice tzv. „vyřešené aglomerace“; v rámci jednání o této definici uplatňovat maximálně žádoucí parametry definice - tj. pokládat za „vyřešenou aglomeraci“ i takovou, pro kterou platí podmínka například zahájení stavebních prací a tento stav konkrétně definovat,
- d) případné termíny v Harmonogramu přizpůsobit definici „vyřešené aglomerace“ podle písm. c).